De toename van het aantal langdurig zieken bij werknemers. Welke maatschappelijke factoren kunnen deze stijging verklaren?

Haio: VEELAERT Liesbeth , U.G.
Promotor:
Praktijkopleider: SEGERS Karl , VAN DALEM Freia

Context: Het aantal langdurig zieke patiënten steeg de afgelopen jaren exponentieel. Op dit ogenblik zijn gemiddeld 3 op de 100 werknemers langer dan één jaar afwezig omwille van ziekte. Uit kwantitatief onderzoek blijkt dat de vergrijzing van de beroepsbevolking en chronische stress de grootste oorzaken zijn voor de stijging van langdurige ziekte. In de huisartspraktijk horen we vaak een genuanceerder verhaal. Verschillende maatschappelijke oorzaken, zowel werk gerelateerd als zaken uit het privéleven, lijken een rol te spelen in het ontstaan van langdurige ziekte.

Onderzoeksvraag: Het onderzoek werd ingedeeld in drie deelonderzoeksvragen. Enerzijds werd gekeken naar welke maatschappelijke factoren volgens de patiënten zelf bijdroegen tot het ontstaan van hun langdurige ziekte. Daarnaast werd ook gekeken naar de psychosociale impact van langdurige ziekte en de bevorderende en belemmerende factoren gedurende het re-integratieproces. De laatste twee onderzoeksvragen werden geanalyseerd door andere onderzoekers.

Methode: Voorafgaand aan het onderzoek werd er een literatuurstudie uitgevoerd. De meeste Belgische gegevens werden kwamen uit de Securex White papers en vanuit rapporten van het Riziv. Het kwalitatieve luik bestond uit interviews met focusgroepen en diepte interviews. Er werd gebruik gemaakt van een vooraf opgestelde vragenlijst. De interviews werden opgenomen op bandrecorder en verbatim getranscribeerd. Nadien werden deze geanalyseerd door de onderzoekers met behulp van NVIVO. Er werd voor de kwalitatieve analyse gebruik gemaakt van zowel inductief als deductief coderen.

Resultaten: In totaal werden 23 patiënten tussen de 28 en 60 jaar geïnterviewd. Er werden 4 focusgroepen georganiseerd en 14 diepte interviews afgenomen. De ziekteduur lag tussen de 6 maanden en de 22 jaar.

Conclusie: Een gestegen fysieke werklast en werkdruk, een slechte relatie met de werkgever en collega's en slechte arbeidsvoorwaarden werden door de deelnemers gezien als mede oorzaken van hun langdurige ziekte. Ook sociodemografische factoren, zoals de vergrijzing, stress in het gezinsleven en discriminatie op de werkvloer en tijdens het re-integratieproces werden als oorzaken aangegeven.